

Asiaa maatalouden vesienhoidosta Ylä- Savossa

Iisalmen reitti / Vuoksen vesienhoitoalue

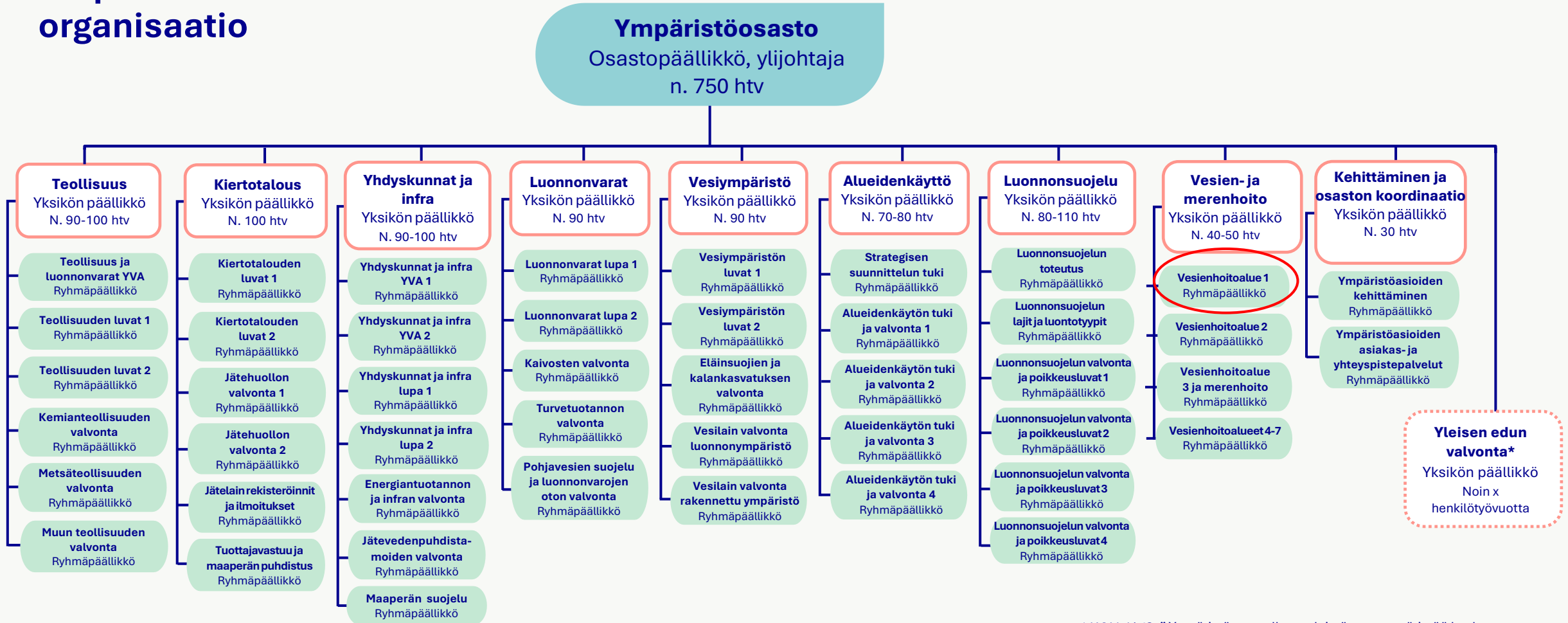

Lupa- ja valvontaviraston toimipaikat alkaen 1.1.2026

- Lupa- ja valvontavirastolla on 18 toimipaikkaa ympäri Suomen, jokaisessa maakunnassa.
 - Viraston päätoimipaikka on Tampereella.
- Kattavalla toimipaikkaverkostolla varmistetaan viraston alueellinen läsnäolo.
- Toimipaikkaverkoston voi myöhemmin tulla muutoksia mm. tilahankkeiden ja valtion palvelu- ja toimitilaverkkouudistuksen myötä.
- Viraston henkilöstön määrä toimipaikoissa vaihtelee paristakymmenestä useisiin satoihin.

Ympäristöosaston organisaatio

Esitetyt henkilötyövuosimäärät ovat suunnittelun apuna käytettäviä alustavia arvioita.

* LVV-laki 4§: ”Ympäristöosastolla on yleistä etua ympäristöstä koskevassa päätöksenteossa ja muutoksenhaussa valvova yleisen edun valvontayksikkö. Yksiköllä on yleisen edun valvontatehtävässään itsenäinen ratkaisovalta. Yksikön toiminta on järjestettävä siten, että sen riippumattomuus ja puolueettomuus näissä tehtävissä on turvattu eikä yksikölle saa antaa sellaisia muita tehtäviä, jotka voivat vaarantaa näiden tehtävien asianmukaisen hoitamisen ja riippumattomuuden.”

Vesien hyvä tila tavoitteena 2027

- Pohjois-Savon luokitelluista vesimuodostumista 74 % Hyvässä tilassa.
- 2027 vuoteen mennessä vesien tilan heikkeneminen estetään ja saavutetaan vähintään hyvä ekologinen ja kemiallinen tila
- Maatalouden kannalta keskeinen tekijä on rehevöitymisen estäminen
- Tavoitteena 2027 vuoteen 200 ha vesiensuojelullista kosteikko alaa. (Pohjois-Savon toimenpideohjelma 2021-2027)

(Keskimääräinen vuotuinen fosforikuormitus rannikkovesiin oli vähentynyt arviolta 200 tonnia (11,0 %) ja typpikuormitus 2 000 tonnia (7,1 %))

Lähde: Valtion tarkastusviraston raportti 4/2024

Monivaikutteisella kosteikolla tarkoitetaan sellaista maatalouden ravinnekuormitusta vähentävää ojan, puron, joen tai muun vesistön osaa ja sen ranta-aluetta, jotka lisäävät luonnon monimuotoisuutta, toimivat kasteluveden varastona, parantavat maaseutumaisemaa ja alueiden virkistyskäyttöä

**Puustinen
ym. 2007).**

Taulukko 25. Maatalouden vesienhoitotoimenpiteet Vuoksen vesienhoitoalueella kaudella 2022–2027.

Toimenpide	Yksikkö	Määrä	Investoinnit 2022–2027 (1000 €)	Käyttö- ja yllä- pitokustannuk- set vuodessa (1000 €)	Vuosikus- tannus (1000 €)
Perustoimenpide					
Valtionneuvoston asetus (1250/2014) eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (peltoala)	ha / vuosi	320 000	-	-	3 300
Eläinsuojien ympäristölupien ja ilmoituspäätösten mukaiset toimenpiteet (luvanvaraiset ja ilmoitusvelvolliset eläintilat)	lkm. / kausi	950	-	-	80
Kasvinsuojelulainsäädännön mukaiset toimenpiteet (peltoala)	ha / vuosi	320 000	-	-	290
Ehdollisuuden vaatimusten tuottamaton ala (peltoala)	ha / vuosi	320 000	-	-	2 030
Valtionneuvoston asetus, jolla säädellään fosforilannoitusta (peltoala)	ha / vuosi	320 000	-	-	6 500
Täydentävä toimenpide					
Suojavyöhykkeet	ha / vuosi	11 492	-	4 022	4 022
Luonnonhoitopeltonurmet ja monimuotoisuuskasvit	ha / vuosi	7 983	-	1 334	1 334
Luonnonmukainen peruskuivatus	hankkeiden lkm. / kausi	41	1 538	-	133
Kosteikot	ha / kausi	648	5 264	234	691
Kasvinsuojeluaineiden käytön vähentäminen ja luonnonmukaisesti viljelty pelto	ha / vuosi	70 810	-	11 330	11 330
Talviaikainen kasvipeite	ha / vuosi	212 531	-	9 718	9 718
Kerääjäkasvit	ha / vuosi	54 599	-	5 460	5 460
Lannan prosessointi	m ³ / vuosi	277 619	1 500	555	685
Lannan prosessoinnin investoinnit	lkm. / kausi	9	4 500	-	391
Ravinteiden ja orgaanisen aineksen kierrättäminen	ha / vuosi	13 734	-	481	481
Lannan ympäristöystävälliset levitysmenetelmät	ha / vuosi	36 079	-	1 263	1 263
Maatalouden tilakohtainen neuvonta	henkilöä / vuosi	2 787	-	1 358	1 358
Säättösalaajitus jo käytössä olevilla turvepelloilla	ha / kausi	1 740	7 406	122	765
Jo käytössä olevien turvepeltojen nurmet	ha / vuosi	15 070	-	5 275	5 275
Maatalouden uudet vesiensuojelumenetelmät (kipsi, rakennekalkki ja kuidut)	ha / kausi	89 531	22 408	-	3 115
Peltoviljelyn pohjaviesien suojeleutoimenpiteet	ha	333	-	564	15

Vesienhoidon toimenpidetavoitteet maataloussektorilla 2027

Sektorit	Toimenpide	Yksikkö	Määrä	Suunnittelualue[Nimi]
Maatalous	Jo käytössä olevien turvepeltojen nurmet	ha/v	4386	lisalmen reitti
Maatalous	Kasvinsuojeluaineiden käytön vähentäminen ja luonnonmukais	ha/v		lisalmen reitti
Maatalous	Kasvinsuojeluaineiden käytön vähentäminen ja luonnonmukais	ha/v	13800	lisalmen reitti
Maatalous	Kerääjäkasvit	ha/v	22000	lisalmen reitti
Maatalous	Kosteikot	ha/kausi	80	lisalmen reitti
Maatalous	Kosteikot	ha/kausi	80	lisalmen reitti
Maatalous	Lannan prosessointi	kuutio/v	3	lisalmen reitti
Maatalous	Lannan prosessointi	kuutio/v	115000	lisalmen reitti
Maatalous	Lannan ympäristöystävälliset levitysmenetelmät	ha/v	5200	lisalmen reitti
Maatalous	Luonnonhoitopeltonurmet ja monimuotoisuuskasvit	ha/v		lisalmen reitti
Maatalous	Luonnonhoitopeltonurmet ja monimuotoisuuskasvit	ha/v	125	lisalmen reitti
Maatalous	Luonnonmukainen peruskuivatus	hankkeide	11	lisalmen reitti
Maatalous	Maatalouden tilakohtainen neuvonta	hlö/v	533	lisalmen reitti
Maatalous	Maatalouden uudet vesiensuojelumenetelmät (kipsi, rakennek	ha/kausi	60000	lisalmen reitti
Maatalous	Ravinteiden ja orgaanisen aineksen (sis. lanta) kierrättäminen	ha/v	11000	lisalmen reitti
Maatalous	Säätösalaajitus jo käytössä olevilla turvepelloilla	ha/kausi	800	lisalmen reitti
Maatalous	Suojavyöhykkeet	ha/v	2992	lisalmen reitti
Maatalous	Talviaikainen kasvipeite	ha/v	46800	lisalmen reitti

Maatalouden vesiensuojelu 1.

Veden kierto ja veden pidättäminen valuma-alueella

- Ojitus ja sen riittävyys (maalaji, lähteisyys)
- Kesannot ja avoviljelyn välttäminen
- Kasvillisuus bufferit, suojakaista, penkereet
- Uomatason katkokset, pohjakynnykset
- Uoman luontainen muoto, entistäminen?
- Varautuminen tulviin -> tulvatasanteet
- Varautuminen kuivuus jaksoihin, kosteikot, säätösalaajitus
- Pohjavedet ja peltoviljely – Pohjavedenpinnan säätely
- Ojitusyhteisöt vesialueen hoidossa

Maatalouden vesiensuojelu 2. Ravinteiden hyödyntäminen kasvien käyttöön

- Juuristomassat optimoitavissa (lajiseokset)
- Eroosiohallintaan tukiaineita, aluskasveja
- Työkoneiden ja menetelmien aiheuttama paine vaikuttaa pitkään maaperässä
- Vaakatason huuhtouma on pysäytettävä
- kivenkeruun rajoittaminen, kaltevat maat !
- Tulva-alueet kartoitettava ja poistettava viljelystä ja lannanlevityksestä (kevät/syksy)
- Sato korjattava aina, jos suinkin mahdollista
- Pellon pH merkitys korostuu
- Ristikukkaiskasvit ja syyskylvöiset kasvit

Lupa- ja valvontaviraston yhteystietoja

Verkkosivusto lvv.fi

- Tietoa viraston toiminnasta ja tehtävistä
- Linkit sähköisiin asiointipalveluihin

Asiakaspalvelu, avoinna ma–pe klo 9–15

- Yleinen asiakaspalvelu
 - P. 0295 256 930, asiakaspalvelu@lvv.fi, [asiointilomake](#)
- Ympäristöasioiden asiakaspalvelu
 - P. 0295 256 920, ymparisto.asiakaspalvelu@lvv.fi
 - Chat-palvelu verkkosivuilla
- Työsuojelun asiakaspalvelu
 - P. 0295 256 808, tyosuojelu@lvv.fi
- Mediapalvelu
 - P. 0295 256 940, mediapalvelu@lvv.fi

Kirjaamo: kirjaamo@lvv.fi

Puhelinvaihde: p. 0295 254 000

**Asiakaspalvelu auttaa
ja neuvoo viraston
tehtäviin, palveluihin ja
asiointiin liittyvissä
asioissa**

Kiitos !

vuokko.mahonen@lvv.fi

+358 29 5254610

